

Avdelningen för kunskapsstyrning för socialtjänsten
Ann-Christin Sultan
Ann-christin.sultan@socialstyrelsen.se

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
1033 33 Stockholm

Socialstyrelsens yttrande över utredningen ”Bostäder att bo att kvar i” (SOU 2015:85), ert dnr N 2015/06917/PUB.

Sammanfattning

Socialstyrelsen tillstyrker i huvudsak de förslag på åtgärder som syftar till en förbättrad tillgänglighet, fler bostäder för äldre, stöd till flytt och kunskapsutveckling som presenteras i utredningen. Socialstyrelsen avstyrker dock utredningens förslag om ett uppdrag till Socialstyrelsen att utreda vilka förutsättningar som behövs för att ge lagstöd för förenklad biståndsbedömning.

Socialstyrelsens kompletterande synpunkter

3.2.1 Investeringsstöd till trygghetsbostäder

Socialstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om investeringsstöd till trygghetsbostäder men vill framhålla att stödet inte får bidra till att antalet bostäder i särskilda boenden minskar. Bostadsformen trygghetsboende och bostadsformen särskilt boende riktar sig till olika målgrupper.

Socialstyrelsen delar utredningens mening om att det kan ställas ett högre krav på tillgänglighet på vissa utrymmen i trygghetsbostäder. Socialstyrelsen anser att dessa krav på ökad tillgänglighet främst ska utgå ifrån och stärka individens egna resurser. Utformningen av dessa utrymmen ska utformas så att de minskar risker för den enskildes egen säkerhet vid egen användning av dessa utrymmen och underlätta användandet av modern teknik och moderna arbetsmetoder. Frågan om tillgänglighet behöver också kopplas till väl fungerande, enkla och tillgängliga hjälpmedel för individen.

3.2.4 Strategisk planering av bostäder för äldre

Socialstyrelsen tillstyrker utredningens förslag att det sker en satsning på en strategisk planering av bostäder för äldre. Socialstyrelsen även vill uppmärksamma att länsstyrelserna har en viktig roll.

3.3.2 Stöd till flytt

Socialstyrelsen delar utredningens bedömning om att äldre kan behöva stöd för att underlätta en flytt. Det är vanligtvis kvinnor som har de lägsta inkomsterna och som också senare i livet är ensamstående, jämställdhetsperspektivet blir här särskilt viktigt att uppmärksamma. Socialstyrelsen vill tydliggöra att stödet för

att underlätta flytt kan ha olika former. Därför behöver rätten till ekonomiskt bistånd vid behov av annan bostad för äldre personer med låga inkomster förtydligas.

3.3.3 Information om den lokala bostadsmarknaden inkluderat i bostadsför-sörjningsansvaret

Socialstyrelsen ser positivt på ett ökat kommunalt ansvar för information kring vilket bostadsutbud som har god tillgänglighet för personer med funktionsned-sättning och om vilka boendeformer som riktar sig till särskilda grupper. Social-styrelsen anser att informationen behöver anpassas och göras tillgänglig på ett sådant sätt att den verkligen når ut till målgrupper med särskilda behov och deras anhöriga. Socialnämndens roll i informationsaktiviteterna kan behöva tydliggö-ras i form av en hänvisning till att socialnämnden ska medverka i framtagande av informationen och förmedlandet av informationen.

3.3.4 Vissa hemtjänstinsatser utan bistånd

Socialstyrelsen avstyrker förslaget då det redan i dag, i enlighet med 2 kap. 7 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter finns möjligheter för kommunen att tillhandahålla servicetjänster åt personer som fyllt 67 år. Med servicetjänster avses enligt bestämmelsen tjänster som är avsedda att förebygga skador, olycksfall eller ohälsa och som inte utgör personlig omvårdnad.

Bistånd enligt socialtjänstlagen omfattar däremot såväl service som personlig omvårdnad och avser stöd i den dagliga livsföringen som utgår från att olika individer lever under olika situationer och har olika individuella behov. Ju större omsorgsbehov den enskilde har och ju fler aktörer som är involverade i vård- och omsorgskedjan, ju större behov av professionell hjälp med att identifiera dessa behov har individen. Insatser enligt socialtjänstlagen ska alltid utgå från individens eget behov av stöd och ta hänsyn till individens situation. Insatserna ska stärka den enskildes egna resurser och säkerställa den enskildes rättssäker-het.

Frågan om utökade möjligheter till flexibla former för beslut om äldreomsorg omhändertas i regeringens utredningen En nationell kvalitetsplan för äldre-omsorgen, och utredningen planerar att redovisa sina överväganden och förslag i den delen i ett delbetänkande under hösten 2016.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschefen AnneMarie Danon. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Beatrice Hopstadius deltagit. Utredaren Ann-Christin Sultan har varit föredragande.

SOCIALSTYRELSEN

AnneMarie Danon

Ann-Christin Sultan